

DDD-001-004204

Seat No. _____

**Bachelor of Library & Information Science
(Sem. - II) (CBCS) Examination**

April / May - 2015

CCT - 09 : Knowledge Organisation & Processing - II

Faculty Code : 001

Subject Code : 004204

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 કોઈ એકનો 1000 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 14
- (1) સામાન્ય પૃથકો એટલે શું ? દ્વિબિન્દુ વર્ગીકરણ પદ્ધતિના આધારે સમજાવો.
અથવા
- (2) યુક્તિઓ એટલે શું ? દ્વિબિન્દુ વર્ગીકરણ પદ્ધતિના આધારે સમજાવો.
- 2 (અ) કોઈ એકનો 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 10
- (1) વિષય સૂચીકરણની વિભાવના અને આવશ્યકતા સમજાવો.
અથવા
- (2) વિભિન્ન પ્રકારની વિષય સૂચીઓ વર્ણવો.
- (બ) કોઈ એકનો 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 10
- (1) નિર્દેશીકરણ એટલે શું ? સાંકળ નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિ સમજાવો.
અથવા
- (2) પાર્શ્વ સમન્વિત નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિનો ખ્યાલ અને તેની કોઈ એક પદ્ધતિ સમજાવો.
- 3 (અ) કોઈ બેનો 50 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 10
- (1) વિશિષ્ટ પૃથકો
- (2) પદ્ધતિ
- (3) વિશિષ્ટતા
- (4) વર્તુળ

3 (બ) કોઈ બેનો 50 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 10

- (1) માર્ક ટેગ
- (2) વિષય મથાળાના પ્રકાર
- (3) ઓપેક
- (4) સીયર્સનું પ્રદાન

4 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક / બે પંક્તિઓમાં આપો. 6

- (1) માર્ક 21 એટલે શું ?
- (2) રૂઢિગત વર્ગ એટલે શું ?
- (3) આંતરવર્ગ સંબંધ એટલે શું ?
- (4) પાર્શ્વ સંબંધોનાં નામ આપો.
- (5) વર્ગીકરણનું કાર્ય કેટલા સ્તરમાં થાય છે ? તેનાં નામ આપો.
- (6) મુખ્ય વર્ગ સાહિત્યમાં કેટલા સ્તર હોઈ છે.

5 કોઈ પણ 10 M.C.Q.s ના ઉત્તર આપો. 10

- (1) વર્ગીકરણના ઉપસૂત્રોની રચનામાં _____ નું પ્રદાન નોંધપાત્ર રહ્યું છે.
(A) ભટ્ટાચાર્ય (B) ઓસ્ટીન
(C) રંગનાથન (D) ટોબ
- (2) એ.એ.સી.આર. 2 માં વિષયમથાળા _____ માં દર્શાવામાં આવે છે.
(A) ગ્રંથનામ (B) નોંધ
(C) ટ્રેસિંગ (D) ભૌતિક વર્ણન

- (3) પ્રેસી _____ ના આધારે કાર્ય કરે છે.
- (A) વર્ગીક (B) ગ્રંથાંક
(C) સંગ્રહાંક (D) આમાંથી કોઈ નહિ
- (4) વર્ગીકરણનું કાર્ય કેટલા સ્તરો પર થાય છે ?
- (A) 1 (B) 3
(C) 5 (D) 7
- (5) _____ પૃથકો બધા જ મુખ્ય વર્ગોમાં ઉપયોગી છે.
- (A) શુદ્ધ (B) સામાન્ય
(C) વિશિષ્ટ (D) મિશ્ર
- (6) પ્રોલેગોમીના _____ સાથે સંબંધિત છે.
- (A) સંચાલન (B) સરકાર
(C) વર્ગીકરણ (D) પ્રોગ્રામિંગ
- (7) વર્ગીકરણની ભાષા _____ હોય છે.
- (A) સામાન્ય (B) નૈસર્ગિક
(C) કૃત્રિમ (D) સરળ
- (8) સીયર્સની વિષય મથાળાની યાદી કેટલા ખંડોમાં ઉપલબ્ધ છે ?
- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 5
- (9) _____ સુચીમાં કોઈ વિષયના બધા જ પેટાવિષયો એક સ્થાને ના રહે.
- (A) નામ (B) કર્તા
(C) અનુવર્ણ (D) અનુવર્ગ

(10) _____વર્ગીકરણ પદ્ધતિમાં ગ્રંથાંકની યોજના સામેલ છે.

- (A) ડ્યુઈ (B) કોલન
(C) યુ. ડી. સી. (D) એલ. સી.

(11) આઈ. એસ. બી. ડી. _____ છે.

- (A) વર્ગીક (B) ગ્રંથાંક
(C) સંગ્રહાંક (D) માનાંક

(12) ક્વિક _____ પદ્ધતિ છે.

- (A) વર્ગીકરણ (B) નિર્દેશીકરણ
(C) સુચીકરણ (D) આમાંથી કોઈ નહિ.

ENGLISH VERSION

1 Attempt **any one** in 1000 words. 14

(1) What are common isolates ? Explain on the bases of Colon Classification.

OR

(2) What are devices ? Explain on the bases of Colon Classification.

2 (A) Attempt **any one** in 500 words. 10

(1) Explain the concept and need of subject cataloguing

OR

(2) Discuss different types of subject catalogues.

2 (B) Attempt **any one** in 500 words. **10**

(1) What is Indexing ? Explain Chain Indexing technique.

OR

(2) Explain the concept and any one technique of post coordinate indexing.

3 (A) Attempt **any two** in 50 words. **10**

(1) Special Isolates

(2) System

(3) Special

(4) Round

(B) Attempt **any two** in 50 words **10**

(1) MARC tags

(2) Types of subject headings

(3) OPAC

(4) Contribution of Sears

4 Attempt following questions in one or two lines **6**

(1) What is MARC 21 ?

(2) What are canonical classes ?

(3) What is intra phase relation ?

(4) Name phase relations.

(5) Classification work is divided in how many levels ? Name them.

(6) How many levels are there in main class Literature ?

5 Attempt any 10 MCQs given below:

10

- (1) _____ made noteworthy contribution in coining canons of classification.
- (A) Bhattacharya (B) Austin
(C) Ranganathan (D) Taube
- (2) Subject headings are shown in _____ section of AACR 2
- (A) Title (B) Notes
(C) Tracing (D) Physical description
- (3) PRECIS works on the bases of _____.
- (A) Class number (B) Book number
(C) Collection number (D) None of these
- (4) Classification work is done at _____ levels.
- (A) 1 (B) 3
(C) 5 (D) 7
- (5) _____ isolates are useful in all the main classes.
- (A) Pure (B) Common
(C) Special (D) Mix
- (6) Prolegomena is related to _____.
- (A) Management (B) Government
(C) Classification (D) Programming

- (7) Classification language is _____.
- (A) General (B) Natural
(C) Artificial (D) Easy
- (8) Sears list of subject headings is in _____ volume.
- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 5
- (9) All the subdivisions of a subject could not be placed together in _____ catalogue.
- (A) Name (B) Author
(C) Alphabetic (D) Classified
- (10) _____ classification has in built book number system.
- (A) Dewey (B) Colon
(C) UDC (D) LC
- (11) ISBD is a _____.
- (A) Class number (B) Book number
(C) Collection number (D) Standard
- (12) KWIC is _____ system.
- (A) Classification (B) Indexing
(C) Cataloguing (D) None of these
-